

ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาในโรงเรียนผู้ใหญ่เขตกรุงเทพมหานคร
เกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาวิทยาศาสตร์หลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญระดับห้า

นางสาววรรณพร สวงวนสถิตย์

ศูนย์วิทยทรัพยากร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
ภาควิชามัธยมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2526

ISBN 974-562-734-8

007802

117202292

OPINIONS OF TEACHERS AND STUDENTS IN ADULT SCHOOLS IN BANGKOK
METROPOLIS CONCERNING TEACHING AND LEARNING SCIENCE ACCORDING TO
THE GENERAL ADULT EDUCATION CURRICULUM, LEVEL FIVE

Miss Vanaporn Sanguanstaya

ศูนย์วิทยทรัพยากร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

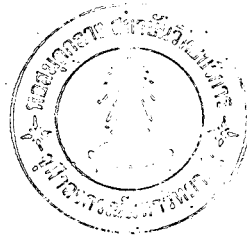
for the Degree of Master of Education

Department of Secondary Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1983

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาในโรงเรียนผู้ใหญ่อ
เขตกรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับการ เรียนการสอนวิชาวิทยาศาสตร์
หลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญระดับห้า

โดย

นางสาววรรณพร สงวนส์ตย์

ภาควิชา

มัธยมศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ โรจน์ จะโนภาส

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....*[Signature]*..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุประคิษฐ์ บุณนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....*[Signature]*..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ธีระชัย ปุณโชนิก)

.....*[Signature]*..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.จันทร์เพ็ญ เชื้อพานิช)

.....*[Signature]*..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ยุพิน พิพิธกุล)

.....*[Signature]*..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ โรจน์ จะโนภาส)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาในโรงเรียนผู้ใหญ่อเขต
กรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาวิทยาศาสตร์
หลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่อสายสามัญ ระดับห้า

ชื่อนิสิต

นางสาววรรณพร สงวนลัศย์

อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ โรจน์ จะโนภาส

ภาควิชา

มัธยมศึกษา

ปีการศึกษา

2526

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสำรวจความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาในโรงเรียนผู้ใหญ่อระดับห้า
เกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาวิทยาศาสตร์ในค่านเนื้อหา วิธีการสอน การจัดกิจกรรม การใช้
สื่อการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผล
2. เพื่อศึกษาถึงปัญหา อุปสรรค ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชา
วิทยาศาสตร์ในโรงเรียนผู้ใหญ่อระดับห้า

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองไปยังค้วอย่างประชากรซึ่งเป็นอาจารย์สอน
วิทยาศาสตร์ระดับห้า จำนวน 46 คน และนักศึกษาที่เรียนวิชาวิทยาศาสตร์ระดับห้าจำนวน 425 คน
ในปีการศึกษา 2525 ซึ่งค้วอย่างประชากรเหล่านี้ได้จากการสุ่มแบบง่ายจากโรงเรียนผู้ใหญ่อ
ระดับห้าจำนวน 15 โรง ในกรุงเทพมหานคร แล้วนำข้อมูลที่ได้อ้นมาวิเคราะห์โดยคิดเป็น
ร้อยละมัชฌิมเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

1. คำนเนื่อหา

โดยเฉลี่ยอาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นว่าเนื้อหาวิชาวิทยาศาสตร์
หลักสูตรการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

2. คำนวิธีการสอน

2.1 โดยเฉลี่ยอาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นว่าวิธีสอนแบบต่าง ๆ ซึ่ง
ได้แก่วิธีสอนแบบบรรยายอย่างเดี่ยว วิธีสอนแบบบรรยายประกอบกิจกรรมวิธีสอนที่ผู้สอนผู้เรียน
ร่วมกันสาธิต วิธีสอนแบบสืบสอบนั้น ได้นำมาใช้ปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง แต่วิธีสอนที่
ผู้สอนนำอภิปราย ผู้สอนเป็นผู้สาธิต ผู้เรียนทดลองเป็นกลุ่ม ได้นำมาใช้ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
และวิธีสอนที่ผู้เรียนนำอภิปราย ผู้เรียนเป็นผู้สาธิต และผู้เรียนทดลองเป็นรายบุคคลได้นำมาใช้
ปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

2.2 โดยเฉลี่ยอาจารย์และนักศึกษามีความต้องการให้มีวิธีสอนแบบต่าง ๆ
ซึ่งได้แก่วิธีสอนแบบบรรยายประกอบกิจกรรม ผู้สอนนำอภิปราย ผู้สอนเป็นผู้สาธิต ผู้เรียน
ทดลองเป็นกลุ่ม ผู้สอนผู้เรียนร่วมกันสาธิตและวิธีสอนแบบสืบสอบ อยู่ในระดับมาก แต่วิธีสอน
แบบบรรยายอย่างเดี่ยว ผู้เรียนนำอภิปราย ผู้เรียนเป็นผู้สาธิต ผู้เรียนทดลองเป็นรายบุคคลนั้น
อาจารย์และนักศึกษามีความต้องการอยู่ในระดับปานกลาง

3. คำนการจัดกิจกรรม

3.1 โดยเฉลี่ยอาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นว่ากิจกรรมต่าง ๆ
ซึ่งได้แก่ การแข่งขันตอบปัญหาวิทยาศาสตร์ การฉายสไลด์ การฉายภาพยนตร์ การจัดป้ายนิเทศ
การจัดนิทรรศการนั้นสามารถจัดได้ในระดับน้อย แต่การค้นคว้าเพิ่มเติม สามารถจัดได้
อยู่ในระดับปานกลางและการศึกษานอกสถานที่ที่ไม่สามารถจัดได้เลย

3.2 โดยเฉลี่ยอาจารย์และนักศึกษามีความต้องการให้มีการจัดกิจกรรมต่าง ๆ
ซึ่งได้แก่ การศึกษานอกสถานที่ การแข่งขันตอบปัญหาวิทยาศาสตร์ การจัดป้ายนิเทศ การจัด

นิทรรศการ อยู่ในระดับปานกลาง แต่การฉายสไลด์ การฉายภาพยนตร์ การค้นคว้าเพิ่มเติม มีอาจารย์และนักศึกษาต้องการให้จัดอยู่ในระดับมาก

4. การใช้สื่อการเรียนการสอน

4.1 โดยเฉลี่ยอาจารย์และนักศึกษา มีความคิดเห็นว่าการเรียนการสอน ประเภทต่าง ๆ ซึ่งได้แก่ สไลด์ แผ่นโปร่งแสง เทปบันทึกเสียง ภาพยนตร์ ทุนจำลอง หนังสืออ่านประกอบได้นำมาใช้อยู่ในระดับน้อย แต่อุปกรณ์สำหรับการทดลอง แผนภาพ แผนภูมิ ตัวอย่างของจริง คู่มือและแบบฝึกหัดได้นำมาใช้อยู่ในระดับปานกลาง และแบบเรียนของ สสวท. กระดานดำและชอล์ก ได้นำมาใช้ในระดับมาก

4.2 โดยเฉลี่ยอาจารย์และนักศึกษา มีความต้องการใช้สื่อการเรียนการสอน ประเภทโสตทัศนูปกรณ์ อุปกรณ์การสอน และเอกสารประกอบการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก

5. การวัดผลและประเมินผล

5.1 โดยเฉลี่ยอาจารย์และนักศึกษา มีความคิดเห็นว่าการวัดผลประเมินผล แบบต่าง ๆ ซึ่งได้แก่ แบบทดสอบแบบอัตนัย การมีส่วนร่วมกิจกรรม ความสม่ำเสมอในการ เข้าชั้นเรียน การวัดทักษะกระบวนการวิทยาศาสตร์ การตรวจผลงาน ได้นำมาใช้ปฏิบัติอยู่ใน ระดับปานกลาง แต่แบบทดสอบแบบปรนัย การตั้งใจเรียน การทดสอบย่อย และการทดสอบ ปลายภาคได้นำมาใช้ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

5.2 โดยเฉลี่ยอาจารย์และนักศึกษา มีความต้องการแบบทดสอบแบบปรนัย และวิธีการวัดผลทุกวิธีอยู่ในระดับมาก แต่แบบทดสอบแบบอัตนัย มีความต้องการอยู่ในระดับ ปานกลาง

Thesis Title Opinions of Teachers and Students in Adult
Schools in Bangkok Metropolis Concerning
Teaching and Learning Science According to
the General Adult Education Curriculum,
Level Five

Name Miss Vanaporn Sanguanstaya

Thesis Advisor Associate Professor Rojanee Janopas

Department Secondary Education

Academic Year 1983

ABSTRACT

Purposes :

1. To study the opinions of teachers and students in adult schools, level five, concerning teaching and learning in the aspect of subject matter, methods of teaching, activities management, using instructional media, measurements and evaluation.
2. To study problems and formulate recommendations concerning teaching and learning science in adult schools, level five.

Procedures :

A questionnaire constructed by the researcher was sent to 46 teachers and 425 adult learners studying science at level five in the 1982 academic year which randomized sampling from fifteen adult schools in Bangkok Metropolis. The collected data were analyzed by means of percentages, arithmetic means and standard deviations.

Findings :

1. Content :

According to the opinions of teachers and adult learners, it was found that the subject matter in the general adult education curriculum, level five were appropriate at the moderate level.

2. The methods of teaching :

2.1 According to the opinions of teachers and adult learners, it was found that the methods of teaching science, such as lecture, lecture with activities, teacher-student demonstration and inquiry method were practically used at the moderate level. The methods of teaching science which were practically used at the high level were teacher-guided discussion, teacher demonstration, group student experimental approach and the methods of teaching science which were practically used at the low level were student-guided discussion, student demonstration, individual student experimental approach.

2.2 According to the opinions of teachers and adult learners needed that the methods of teaching science, at the high level were lecture with activities, teacher-guided discussion, teacher demonstration, group student experimental approach, teacher-student demonstration and inquiry method. The methods of teaching science which were needed at the moderate level were lecture, student-guided discussion, student demonstration, individual student experimental approach.

3. Activities management :

3.1 According to the opinions of teachers and adult learners, it was found that activities management, such as asked for science problems contest, using slides, using moving films, school board setting and exhibitions could be managed at the low level and adding research could be managed at the moderate level but for the field trip, it could not be managed.

3.2 According to the opinions of teachers and adult learners it was found that the activities management, such as field trip, asked for science problems contest, school board setting and exhibitions were needed at the moderate level but using slides, using moving films and adding research were needed at the high level.

4. Instructional media using :

4.1 According to the opinions of teachers and adult learners, it was found that instructional media, such as slide, transparency, tape recorder, moving films, model and supplementary readings were practically used at the low level. The instructional media which were practically used at the moderate level were science apparatus, diagram chart, specimens, work books; and the instructional media which were practically used at the high level were text books, blackboard and chalk.

4.2 According to the opinions of teachers and adult learners it was found that the using of instructional media needed at the high level were audio-visual aids, instructional aids, documentary teaching and learning.

5. Measurements and evaluation :

5.1 According to the opinions of teachers and adult learners, it was found that measurement and evaluation, such as essay test, activity participation, attended class-consistency, science process skill measurement and checked student works were practically used at the moderate level but objective test, student attention, formative test and summative test were practically used at the high level.

5.2 According to the opinions of teachers and adult learners it was found that the measurement and evaluation needed at the high level were objective test and all methods of measurement but essay test were needed at the moderate level.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิติกรรมประกาศ

การทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาในโรงเรียนผู้ใหญ
เขตกรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาวิทยาศาสตร์หลักสูตร การศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ
ระดับหา" ครั้งนี้สำเร็จลงได้ด้วยดีด้วยความกรุณาอย่างยิ่งของ รองศาสตราจารย์ โรจน์
จะโนภษ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่ได้ให้คำปรึกษา แนะนำ ตลอดจนตรวจแก้ไขข้อบกพร่อง
ต่าง ๆ ด้วยดีตลอดมา นอกจากนี้ยังได้รับความกรุณาจาก รองศาสตราจารย์ ยุพิน พิพิธกุล
ผู้ซึ่งให้คำแนะนำและตรวจแก้ไขทางานสถิติ รวมทั้งอาจารย์ทุกท่านที่ให้คำแนะนำในการทำวิจัย
ซึ่งผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ด้วย

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้กรุณาตรวจและแก้ไขแบบสอบถาม
ขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัยที่ได้มอบเงินทุนจำนวนหนึ่งสนับสนุนงานวิจัยนี้ ตลอดจนครูใหญ่ คณะอาจารย์
นักศึกษาในโรงเรียนผู้ใหญ่ และเพื่อน ๆ นิสิตปริญญาโท ที่ได้ให้ความร่วมมือในการทำวิจัยครั้งนี้
เป็นอย่างดียิ่ง

วรรณพร สว่างสัจย์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฉ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	3
ข้อตกลงเบื้องต้น.....	4
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	6
ประวัติการศึกษาผู้ใหญ่ในประเทศไทย.....	6
ความหมายของการศึกษาผู้ใหญ่.....	7
ความมุ่งหมายของการศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ.....	9
การศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญระดับห้า.....	10
หลักเกณฑ์กรมการศึกษานอกโรงเรียนว่าด้วยการศึกษาผู้ใหญ่ระดับห้า.....	11
แนวการจัดรายวิชาวิทยาศาสตร์.....	15
การเรียนการสอนวิทยาศาสตร์.....	16
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	19

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3	33
วิธีดำเนินการวิจัย.....	33
การเลือกกลุ่มตัวอย่างประชากร.....	33
การสร้างเครื่องมือวิจัย.....	35
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	36
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	37
4	40
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	40
5	66
สรุปผลการวิจัย อภิปราย และขอเสนอแนะ.....	66
สรุปผลการวิจัย.....	67
อภิปรายผลการวิจัย.....	69
ขอเสนอแนะทั่วไป.....	73
ขอเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป.....	74
บรรณานุกรม.....	75
ภาคผนวก.....	80
ภาคผนวก ก.....	81
ภาคผนวก ข.....	82
ภาคผนวก ค.....	93
ประวัติผู้เขียน.....	96

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	สถานภาพของนักศึกษา.....	42
2	ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับเนื้อหา.....	43
3	ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับวิธีการสอน.....	45
4	ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับการจัดกิจกรรม.....	47
5	ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับการใช้สื่อการเรียนการสอน.....	49
6	ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผล.....	51
7	สถานภาพของอาจารย์.....	53
8	ความคิดเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับเนื้อหา.....	55
9	ความคิดเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับวิธีการสอน.....	57
10	ความคิดเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับการจัดกิจกรรม.....	59
11	ความคิดเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับการใช้สื่อการเรียนการสอน.....	61
12	ความคิดเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผล.....	63
13	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของอาจารย์และนักศึกษา.....	65